



رؤسای محترم دانشگاههای ۱- اراک ۲- ارومیه ۳- اصفهان ۴- الزهراء(س) ۵- ایلام ۶- بوعلی سینا ۷- بیرجند ۸- بین المللی امام خمینی(ره) ۹- پیام نور ۱۰- تبریز ۱۱- تربت حیدریه ۱۲- تفرش ۱۳- تربیت مدرس ۱۴- خوارزمی ۱۵- شهید مدنی ۱۶- حکیم سبزواری ۱۷- تهران ۱۸- حضرت معصومه (س) ۱۹- جامع علمی - کاربردی ۲۰- جیرفت ۲۱- خلیج فارس ۲۲- رازی ۲۳- زابل ۲۴- زنجان ۲۵- سمنان ۲۶- سیستان و بلوچستان ۲۷- صنعتی سیرجان ۲۸- شهرکرد ۲۹- شهید باهنر کرمان ۳۰- شهید بهشتی ۳۱- شهید چمران اهواز ۳۲- شیراز ۳۳- علامه طباطبائی ۳۴- علم و صنعت ایران ۳۵- علوم و فنون دریایی خرمشهر ۳۶- علوم پایه دامغان ۳۷- علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری ۳۸- کردستان ۳۹- گیلان ۴۰- گلستان ۴۱- لرستان ۴۲- مازندران ۴۳- محقق اردبیلی ۴۴- دریانوردی و علوم دریایی چابهار ۴۵- ولیعصر(عج) رفسنجان ۴۶- هرمزگان ۴۷- هنر ۴۸- یزد ۴۹- هنر اصفهان ۵۰- هنر اسلامی تبریز ۵۱- یاسوج ۵۲- همدان ۵۳- بجنورد ۵۴- مراغه ۵۵- صنعتی اراک ۵۶- صنعتی همدان ۵۷- صنعتی ارومیه ۵۸- تحصیلات تکمیلی صنعتی کرمان ۵۹- صنعتی بابل ۶۰- معارف اسلامی ۶۱- تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان ۶۲- صنعتی چندی شاپور ۶۳- امام حسین(ع) ۶۴- شاهد ۶۵- مالک اشتر ۶۶- فنی و حرفه‌ای ۶۷- دانشگاه صنعت نفت ۶۸- علوم انتظامی ۶۹- علوم اقتصادی ۷۰- صنعتی بیرجند ۷۱- ولایت ۷۲- صنعتی کرمانشاه ۷۳- نیشابور ۷۴- صنعتی قم ۷۵- صنعت آب و برق (شهید عباسپور) ۷۶- فسا

مؤسسه‌های آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی: البرز آبادانی و توسعه روستاها، آبادیه، آبدانا، آذربایکان، آفرینش، آمل، آیندگان، آبا، ابرار، ابن‌مبین، اترک، اثیرالدین ابهری، اجتهاد، احرار، اخلاق و تربیت، ادیان و مذاهب، ادیب مازندران، ادیبان، آرادان، ارس، ارشاد دماوند، ارم، اروندان، استرآباد، اسرار، اسوه، آفاق، افضل کرمانی، اقبال لاهوری، اکباتان، التمدیر، المهدی، الوند، امام علی، امید نهاوند، امیرالمؤمنین، امین، اندیشمند، اندیشه جهرم، اندیشه‌سازان، انرژی، اهل بیت، ایران زمین، ایران مهر، ایرانیکا، ایستاتیس، ایوانکی، باختر، بجنورد (اشراق)، بحرالعلوم، برآیند، برنا، بزرگمهر، بصیرتیک، بعثت، بنیان، بهار، بهار اندیشه، بهاران، بهمنیار، بیان، بیناورد، بیهق، پارس، پارسیان، پارسا، پاسارگاد، پرتو، پردیسان، پردنک، پژوهش، صنایع ایران، پلنکتر، پویا، پویش، پویندگان، پویان، پیام گلپایگان، پیشخان، پیوند، تابران، تابناک، تاکستان، تاج، تعالی، تفتان، تمیضان، توحید، توس، توران، ثامن، جابربن حیان، جامی، جاوید، جواد یزد، جویندگان علم، جهاد دانشگاهی اردبیل، جهاد دانشگاهی اردکان، جهاد دانشگاهی اشکذر یزد، جهاد دانشگاهی اصفهان، جهاد دانشگاهی اهواز (خوزستان)، جهاد دانشگاهی رشت و فومن، جهاد دانشگاهی کاشمر، جهاد دانشگاهی کرمانشاه، جهاد دانشگاهی همدان، جهاد دانشگاهی یزد، حافظ شیراز، حسابداری و مدیریت آذربایجان، حکمت، حکمت رضوی، حکیم جرجانی، حکیم نظامی، حکیمان، خاتم، خاوران، خراسان، خرد، خردگرایان، مطهر، خزر، خوارزمی، خیام، دارالفنون، نامون، دانا، دانش‌پژوهان سپاهان، دانشستان، دانشگاه بین‌المللی چابهار، دانشکده اصول‌الدین، دانشکده الهیات و معارف اسلامی (هدی)، دانشگاه امام صادق(ع)، دانشکده علوم حدیث، دانشکده معارف قرآنی (دارالقرآن)، دانشکده امام رضا(ع)، دانشکده علم و فرهنگ، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، دانشگاه علوم فنون مازندران، دانشگاه باقرالعلوم، دانشگاه مفید (دارالعلم)، دانشوران، دز، دنا، دیلمان، رغب اصفهانی، راه دانش بابل، راهبرد شمال، راهیان نور، ربیع رشیدی، رایان دانش، رجاء، رحمان، رسام، رشد دانش، رشیدی، رودکی، روزبه، روزبهان، زاگرس، زرنده، زرنیه، زند، سارویه، ساریان، ساعی، سبحان، سبز، سیلان، سپهر، سجاد، سراج، سردار جنگل، سفیر دانش، سلمان، سمنگان، سنا، سناباد، سنایی، سوره اردبیل، سوره اصفهان، سوره تهران، سوره شیراز، سه‌رودی، سلیک، سینا، شاندیز، شاهورد، شرق، شرق گلستان، شفق، شمال، شمس، شمس تیریزی، شهاب دانش، شهریار، شهید اشرفی اصفهانی، شهید رضایی، شیخ بهایی، شیخ شهاب‌الدین محمود اهری، صائب، صالحان، صبا، صبح صادق(ع)، صدرالمآلین (صدر)، صفاهان، صنعتی فولاد، صنعتی قائم، صنعتی مازندران، صنعتی مراغه، طبیرستان، طبری، طلوع مهر، عبدالرحمن صوفی رازی، عرفان، عطار، علاءالدوله سمنانی، علامه امینی، علامه جعفری، علامه حلی، علامه خونی، علامه نهدا، علامه رفیعی، علامه فیض کاشانی، علامه قزوینی، علامه مجلسی، علامه محدث نوری، علامه نائینی، علم گستر مهاجران، علم و ادب نوین، علم و فن، علم و فناوری شمس، علوم و توسعه آریا، علوم و فناوری سپاهان، علوی، عین‌القضات، غزالی، غیاث‌الدین جمشید کاشانی، فاران، فاطمیه شیراز، فجر، فخر رازی، فخرالدین اسعد گرگانی، فخر ایرانیان، فردوس، فردوسی طوسی، فرزندان، فروردین، فروغ دانش، فرهیختگان، فضیلت، فن و دانش، فنی کرمان، فیض‌الاسلام، قدر، قدیر، قشم، کادوس، کار (رفسنجان)، کار (قزوین)، کار (خرمدره)، کارون، کاسپین، کاوش، کاویان، کسری، کمال، کمال‌الملک، کوثر، کمیل، کوشیار، کوشک، کیش، گلستان، گنجنامه، گنجینه هنر، گیل، لامعی کرگانی، لغمان حکیم، لیان، ماد، مارلیک، مازیار، مجازی رایانه‌ای، مجازی فارابی، مجازی مهرالبرز، مهر اوند، مهران، مرکز جهانی علوم اسلامی، مشاهیر، مظفر رضوی، معراج، مطهر، معصومیه، مفاخر، مقدس اردبیلی، مولانا، مولوی، مهدعلم، مهر آستان، مهر کرمان، مهرآوران، مهرآین، مهر اراک، مهرکان، میثاق، میرداماد، میرعماد، میزان، ناصر خسرو، نبی اکرم، نجف‌آباد، نقش جهان، نژند، نگین جیرفت، نوآوران، نوین، نوردانش، نورطوبی (مجازی)، نور هدایت، نوین، نهاوند، نیما، وحدت، هاتف، هدف، هراز، هرمزان بیرجند، هشت بهشت، هنر، هیرکلتیا، یاسین، اتحادیه

مجمع آموزش عالی: ۱- بهبهان ۲- جهرم ۳- گنبد ۴- بافت ۵- نهاوند ۶- ناراب شیراز  
دانشکده: ۱- کشاورزی و منابع طبیعی سراوان ۲- میناب ۳- شیروان ۴- بناب ۵- فنی و مهندسی تربت حیدریه ۶- صدا و سیما ۷- خبر ۸- علوم قضایی و خدمات اداری ۹- فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی (دافوس)  
مراکز: ۱- آموزش عالی اردکان ۲- آموزش عالی بردسیر ۳- آموزش عالی شهید باکری میان‌آب

با سلام،  
احتراماً، به پیوست آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته که در جلسه ۸۰۳ مورخ ۹۱/۵/۸ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی به تصویب رسیده است برای اجرا ابلاغ می‌شود./

با آرزوی توفیق الهی  
حسین تانداری‌منش  
معاون آموزشی

رونوشت:  
- مدیران محترم حوزه معارف آموزش برای استحضار.  
- رئیس محترم سازمان امور دانشجویان برای استحضار.

۱۳۹۱ / ۷ / ۲۳  
۲۱/۱۵۳۳۳۴

نشانی:  
تهران - شهرک قدس  
میدان صنعت، خیابان  
خوردین، خیابان هرمزان،  
نیش خیابان پیروزان جنوبی  
کد پستی: ۱۳۶۶۶ ۶۲۸۹۱  
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰  
صندوق پستی:  
تهران ۱۳۶۶۵-۱۵۱۳  
Website: www.msrt.ir  
Email: info@msrt.ir



## آیین‌نامه آموزشی

### دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

#### مقدمه

رشد روزافزون پیشرفت‌های علمی در جهان امروز همراه با تحولات شگرف صورت گرفته در آن، ضرورت توجه به برنامه‌ریزی دقیق، اساسی و منطبق با واقعیت‌های موجود و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران را بیش از پیش روشن ساخته است. در افق بلند این چشم‌انداز، جامعه ایرانی دارای ویژگی‌هایی است که بخش مهمی از آن، در قلمرو سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دارد. برای تحقق چنین رسالتی، لازم است تمامی امکانات و ظرفیت‌های آموزشی کشور بسیج شود و با نقد و بررسی وضعیت موجود و نوسازی آن، برای پاسخگویی به نیازها و ارتقای سطح کیفی برنامه‌های آموزشی تلاش لازم انجام پذیرد.

به این منظور، با توجه به اهداف و رسالت‌های نظام آموزش عالی کشور و فرصت پیش آمده در ماده ۱۵ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵) که کیفی‌سازی برنامه‌ها به خصوص ارتقای شاخصهای کیفی رشته‌های تحصیلی در آن مد نظر قرار گرفته است، این آیین‌نامه متناسب با الزامات و انتظارات موجود تدوین شده است.

#### ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاهی برای تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

#### ماده ۲. تعاریف

- ۱-۲. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۲-۲. مؤسسه: منظور کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مجری یک یا چند دوره کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته مورد تأیید وزارت است.
- ۳-۲. شورای آموزشی: منظور شورای آموزشی «مؤسسه» است.

۴-۲. دوره: منظور دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه حضوری، طبق ضوابط مربوط برگزار می‌شود.

۵-۲. روزانه: منظور شیوه آموزشی است که دانشجوی با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و یا با پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در یکی از «مؤسسه»های آموزش عالی تحصیل می‌کند.

۶-۲. نوبت دوم: منظور شیوه آموزشی است که دانشجوی بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری، در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کند.

۷-۲. آموزش نیمه حضوری: آموزشی است که بخشی از فرایند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی - تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره به چهره برگزار می‌شود.

۸-۲. آموزش مهارتی: آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارآیی و توانایی دانشجوی در رشته مربوط برگزار می‌شود.

۹-۲. راهنمای تحصیلی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی «مؤسسه» مربوط انتخاب می‌شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.

۱۰-۲. واحد درسی: مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی یا کار در حوزه کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می‌شود. رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن از سوی استاد مربوط تعیین می‌شود.

۱۱-۲. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش و یا مهارت دانشجوی، در آغاز یا طی دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲-۲. رشته تحصیلی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجراء گذاشته می‌شود.

۱۳-۲. دوره کاردانی: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجوی با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.





تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره ۱۳۸۷۱۵/و

پیوست —

۲-۱۴. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن ۱۲۰ تا ۱۴۰ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل شود) به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌شوند.

۲-۱۵. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن تعداد ۶۸ الی ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی ناپیوسته نائل می‌گردند.

۲-۱۶. گرایش تحصیلی: جهت‌گیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

۲-۱۷. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان، مواد آزمون مشترک برگزار می‌شود.

۲-۱۸. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه تخصصی می‌پردازد.

۲-۱۹. دانشجو: فرد پذیرفته‌شده‌ای است که در مهلت مقرر و براساس ضوابط و مقررات جاری، در «مؤسسه» ثبت‌نام می‌کند.

۲-۲۰. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

### ماده ۳. ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

- ۳-۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذی‌صلاح.
- ۳-۲. احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت.

ماده ۴. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب مؤسسه یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است.  
تبصره: در ارائه دروس دوره تابستان، دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵. آموزش در «مؤسسه» مبتنی بر نظام واحدی است.



تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵/و

پیوست: —

**ماده ۶.** «مؤسسه» موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی «وزارت» را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجراء نماید.

**ماده ۷.** دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند و حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستانی ۶ واحد است.

**تبصره ۱:** اگر معدل دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

**تبصره ۲:** در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو می‌تواند صرف‌نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

**تبصره ۳:** در شرایطی که از تحصیل دانشجو حداکثر ۸ واحد درسی باقی مانده باشد، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی انتخاب نماید.

**تبصره ۴:** واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۴ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص «مؤسسه») به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد، این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، (اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا ممتازی دانشجو، نمرات واحدهای این نیمسال با نمرات دروس نیمسال بعدی دانشجو در محاسبه معدل دو نیمسال منظور خواهد شد).

**ماده ۸.** در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها دو درس نظری باقیمانده داشته باشد، می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد بگذراند.

**تبصره:** در صورتی که دو درس معرفی به استاد منتهی به دوره تابستانی شود، سقف واحد نباید (با رعایت تبصره ۲ ماده ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.

**ماده ۹.** چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) برعهده شورای آموزشی گروه است.

**تبصره:** دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.



تاریخ: ۰۷/۲۲ / ۱۳۹۱

شماره: ۹/ ۱۳۸۷۱۵

پیوست: —

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیرمرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد می‌باشد. نمره درس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۱۱. تحصیل دانشجوی در هر زمان و فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان «برگزیده علمی»، تابع ضوابط مصوب «وزارت» است.

ماده ۱۲. برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیم درباره موارد حذف، اضافه و حذف اضطراری درس بر عهده شورای آموزشی مؤسسه است.

تبصره: در شرایط خاص، حذف کلیه درس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجوی و تأیید شورای آموزشی مؤسسه تا قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است.

ماده ۱۳. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ (پنج) سال است.

ماده ۱۴. گروه آموزشی موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجویان از بدو ورود یکی از اعضای هیئت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

ماده ۱۵. حضور دانشجوی در تمام جلسات درس الزامی است.

تبصره: اگر دانشجوی در درسی بیش از  $\frac{۲}{۱۶}$  جلسات و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال غیبت داشته باشد، با تشخیص شورای آموزشی مؤسسه، آن درس حذف می‌شود.

ماده ۱۶. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی در هر درس براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی - پژوهشی و نتایج امتحانات میان نیمسال و پایان نیمسال انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجوی در هر درس، مدرس آن درس است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری، الزامی است.



ماده ۱۷. معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست (۲۰-۰) می‌باشد.

تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است، گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که به نمره ارزیابی درس، تقاضای تجدیدنظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر کتبی خود را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم کند. مدرس هر درس نیز موظف است، ظرف مدت یک هفته، از تاریخ دریافت تقاضای تجدیدنظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام کند.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز از تاریخ پایان امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره ۲ این ماده به نمره قطعی تبدیل شود.

تبصره ۴: نمره درس پس از قطعی شدن، غیرقابل تغییر است.

تبصره ۵: مدرس موظف است، برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

ماده ۱۸. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد.

تبصره: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی دروس فوق را با حداقل نمره ۱۴ بگذراند، نمره قبلی از کارنامه دانشجو حذف می‌شود و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد.

ماده ۱۹. چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن

تاریخ: ۲۲ / ۰۷ / ۱۳۹۱

شماره: ۱۳۸۷/۱۵ / و

پیوست: -

نیمسال مشروط تلقی می‌شود. دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

ماده ۲۰. حداکثر نیمسال‌های مشروطی مجاز در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می‌تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود، به تحصیل ادامه دهد؛ در غیراین صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجو می‌تواند در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.  
تبصره ۱: «مؤسسه» می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره ۲: حداکثر مدت مجاز مرخصی زایمان دانشجو دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد «مؤسسه» و شورای آموزشی، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

ماده ۲۲. دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب هستند.

ماده ۲۳. عدم ثبت نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (بدون کسب اجازه از «مؤسسه»)، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی مؤسسه است.

ماده ۲۴. دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را







تاریخ ۱۳۹۱ / ۰۷ / ۲۲

شماره ۱۳۸۷۱۵ / ۲

پیوست -

به اداره آموزش «مؤسسه» تسلیم کند. این دانشجوی مجاز است، فقط برای یکبار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراین صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف وی از تحصیل صادر می‌شود.

**ماده ۲۵.** دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه آزمایشی دیگر و در همان «مؤسسه» تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجوی در همان «مؤسسه»

ب) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجوی در آزمون سراسری از نمره کشوری آن رشته یا گرایش در «مؤسسه» (در سال پذیرش)،

ج) امکان ادامه تحصیل دانشجوی در سنوات مجاز باقیمانده،

د) موافقت گروه آموزشی و تأیید شورای آموزشی مؤسسه.

**تبصره:** دانشجوی در هر دوره تحصیلی فقط برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

**ماده ۲۶.** تغییر رشته در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۵ امکان‌پذیر است.

**ماده ۲۷.** میهمانی و انتقال دانشجوی مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت (ابلاغیه شماره ۱۸۵۰۲/و مورخ ۸۹/۷/۱۰ و الحاقات و اصلاحات بعدی آن) میسر می‌باشد.

**ماده ۲۸.** انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، مشروط به احراز همزمان شرایط تغییر رشته یا گرایش و انتقال (موضوع مواد ۲۶، ۲۷ و ۲۸) و با توافق «مؤسسات» مبدا و مقصد تنها برای یک بار امکان‌پذیر است.



ماده ۲۹. دروسی که دانشجوی در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با درس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره هر یک از آن درس کمتر از ۱۲ نباشد. در این صورت، فقط درس پذیرفته شده و نمره آنها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجوی ثبت و باقی می‌ماند.

ماده ۳۰. تاریخ فراغت از تحصیل دانشجوی، روزی است که آخرین نمره قطعی درس دانشجوی در آموزش مؤسسه ثبت می‌شود.

ماده ۳۱. به دانشجویی که کلیه واحدهای درسی دوره را با میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی ناپیوسته ارائه می‌شود. تبصره: در صورتی که دانشجویی در طول مدت مجاز تحصیل نتواند معدل کل خود را به ۱۲ برساند، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس دوره، میانگین کل درس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند؛ در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۲. در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برابر یا بیشتر از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی با معدل نمره ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره کاردانی را گذرانده باشد، مؤسسه می‌تواند دروسی را که دانشجوی با نمره ۱۲ یا بالاتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار دهد.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجوی و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن «مؤسسه» محل تحصیل دانشجوی انجام می‌گیرد.

ماده ۳۳. این آیین‌نامه حاوی اصول و ضوابط کلی حاکم بر دوره کاردانی، کارشناسی پیوسته و



تاریخ ۱۳۹۱ / ۰۷ / ۲۲

شماره ۱۳۸۷۱۵ / و

پیوست -

نایب‌رئیس است و «مؤسسه» موظف است، شیوه‌نامه‌های اجرایی مربوط را صرفاً در چارچوب مفاد آیین‌نامه تدوین و ضمن اطلاع‌رسانی اجراء نماید.

ماده ۳۴. هرگونه تفسیر مفاد این آیین‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده معاونت آموزشی «وزارت» است.

ماده ۳۵. این آیین‌نامه در ۳۵ ماده و ۲۶ تبصره در جلسه ۸۰۳ مورخ ۹۱/۵/۸ به تصویب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ به بعد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء است و کلیه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام می‌شود./

با آرزوی توفیقات الهی

  
کامران دانشجو